

Veracht in Nazareth

Periodethema: rondwandeling
Lukas 4:16-31

KERNTEKST

‘Hij heeft Mij gezonden om armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart...’ (Luk. 4: 18)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Daar is de Heere Jezus voor gekomen. Daarom heeft de Vader Hem gezonden. Hij vertelt de blijde boodschap aan mensen die zonder God leven. Mensen die zonder geloof en zonder de Heere leven, krijgen te horen dat de Zaligmaker is gekomen en ze zien Hem. Ja, dat was een wonder. Hij vertelt van het evangelie en is Zelf de inhoud van de blijde boodschap. Iedereen mag het horen, de Zaligmaker is geboren. Hij gaat rond en laat zien Wie Hij is. Hij preekt, geneest, verlost, maakt zieken beter, zorgt dat dove mensen weer horen. Het meest geweldige is dat Hij mensen van hun zonden verlost en een nieuw leven geeft.’

BEGINSITUATIE

Wat weten we over de Heere Jezus? Geboren in Bethlehem, gevlucht, opgegroeid in Nazareth, jaarlijks naar de tempel in Jeruzalem, gedoopt in de Jordaan, Zijn wonderen, Zijn preken... Deze vertelling laat zien wat de Heere Jezus meemaakt op Zijn rondwandeling. Vorige keer hadden we het over de verzoeken van de duivel en nu zien we dat mensen de Heere Jezus verachten. Toen was de duivel tegen Hem, nu zien we dat juist Zijn eigen mensen tegen Hem zijn.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren zien, dat de Heere Jezus rondgaat en overal het Evangelie brengt. Hij laat zien Wie Hij is en waar Hij voor gekomen is.

- Niet alleen de duivel is tegen, maar ook mensen kiezen tegen de Heere Jezus; ze willen niet dat Hij Koning is over hen. Hoe zit dat met ons, jou en mij?
- De vraag hebben wij de Heere lief, achten of verachten wij Hem, moet worden beantwoord.

INDELING

- De Heere Jezus in Nazareth.
- Op de sabbat in de synagoge.
- Jesaja gelezen en ‘gepreekt’.
- Het aangename jaar van de Heere. Het is echt waar!
- De Heere Jezus vertelt waarom Hij is gekomen.
- Ongelovigen (Joden) in Nazareth verachten Hem. De Heere gaat weg.
- Wie het van Hem verwachten, mogen weten dat Hij hun Zaligmaker is.

OPMERKINGEN

- Loop in gedachten samen met de kinderen rond in Nazareth en zie wat er gebeurt. Vertel uw beleving, gedachten en reacties. Laat de Bijbel vertellen wat u ziet en hoort in de synagoge.
- Synagogedienst. In de synagoge (kerk van de Joden) wordt gelezen uit de Tenach, het Oude Testament. Een deel uit de Thora, de eerste vijf boeken uit het Oude Testament, de boeken van Mozes en een deel uit de profeten. Het gebedshuis of gemeenschapshuis (ook wel Sjoel genoemd) is een plaats van gebed, een plaats om te lezen en te onderwijzen (Thora). Belangrijke voorwerpen; Thorarollen, Chanoeka (acht- of negenarmige kandelaar) en de Sjofer (ramshoorn). Veel van deze voorwerpen zijn te leen of u maakt met uw leerlingen een uitstapje naar Nijkerk,

'Christenen voor Israël'. Een bezoek aan een synagoge bij u in de buurt is wellicht ook mogelijk.

ZINGEN

Psalm 95: 5 en 81: 12.

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 95: 5 brengt ons met het volk van Israël in de woestijn. Verhard u niet. Bekeer u, zegt de Heere. Massa en Meriba zijn afschrikwekkende voorbeelden. Het zijn plaatsen van verbittering en verzoeking. De Heere is door de vaders (het volk van Israël) verzocht toen zij Hem niet vreesden, maar verzochten door hun gemopper. God geeft eten

(manna) en drinken (uit de rots), maar het volk bleef mopperen bij tegenslagen in plaats van te vertrouwen op hun Heere. Goed om na te lezen: Ex. 17: 1-7; Hebr. 3: 8; Massa = beproeving, Meriba = verbittering.

MATERIALEN

- Een plaat van de tijd van de Heere Jezus, zodat we ons enigszins kunnen inleven waar de Heere Jezus heeft gewandeld? Hoe zag het eruit in die tijd? De huizen, de mensen, het werken op het land.
- Een plaat van een synagoge?

INTRODUCTIE

Als jij in een stad aan het rondwandelen bent, dan kijk je rond en zie je oude en nieuwe gebouwen. Rustig ga je verder. Soms sta je even stil. Als de Heere Jezus rondgaat, is het wel snel met de rust gedaan. Heel veel mensen volgen Hem. Ze hebben Hem nodig of ze zijn alleen maar nieuwsgierig.

BRUGZIN

Als jij mee zou kunnen lopen in de rij van volgelingen, waar zou je dan op letten? Op Wie zou je letten?

Vertelling

Daar gaat weer een hele groep mensen. Een schare volgelingen. Zullen we ons eens bij hen aansluiten? Om Wie gaat het? Vooraan loopt de Messias. Het gaat om Hem. De mensen lopen achter Hem aan en kijken uit naar wat Hij doet en zegt. Achteraan kun je niet alles zien. Ik zou verder doorlopen en proberen vooraan te komen. Juist daar zie je wat Hij doet. Daar hoor je Zijn stem. Heel veel mensen volgen Hem. Ze hebben al eerder wat van Hem gehoord en willen nu graag zelf meemaken wat anderen allemaal hebben verteld. Je kunt het haast niet geloven zonder het zelf gezien en gehoord te hebben. De groep mensen gaat niet zo snel. Af en toe sta je even stil en luister je naar wat andere mensen zeggen. 'Hij zegt dat Hij de Messias is, maar dat hebben we wel vaker gehoord.' 'Wat denk jij?' 'Ik weet het niet, Hij doet wel heel bijzondere dingen, maar verder is Hij zo gewoon. Als Hij koning moet worden en anderen moet verslaan, dan...' 'Hij is wel machtig, Hij maakt zieken beter.' Heel veel mensen twijfelen. *Als jij er tussen had gestaan en de oudere mensen had horen praten, had je dan wat gezegd?* Er zijn oudere mensen die weten wel dat de profeten lang geleden al hebben gezegd dat er een Verlosser zou komen, maar is Hij dat?

Als de Heere Jezus op een dag weer in Nazareth in Galilea is, weten de mensen wel dat Hij de Zoon van Jozef en Maria is. Geloven ze ook dat Hij de Zoon van God is, de Zaligmaker? De Zoon van God Die gekomen is om te redden. De Messias... Nazareth is niet zo'n grote plaats en de mensen kennen elkaar. Ze weten heel veel van elkaar. Het gaat als een lopend vuurtje door het dorp. 'Jezus is er...' Tot ongeveer zijn dertigste heeft de Heere Jezus daar gewoond. Het is Zijn 'vaderstad'. Hij heeft er gespeeld met andere kinderen, is er opgegroeid en ze hebben het vaak over Hem gehad. Als jij daar door de straten van Nazareth zou lopen en je hoorde het gerucht, dan ging je vast ook wel even kijken. Je hoeft niet zo lang te zoeken. Weet je waar je Hem kunt vinden? In de synagoge. Daar bij de synagoge is het dan ook een drukte van jewelste. Heel veel mensen willen naar binnen. De Zoon van Jozef en Maria, Die kennen ze wel. Ze hebben heel veel over Hem gehoord. *Als jij daar bij de synagoge zou staan, zou je heel veel horen.* Mensen die in Hem geloven. 'Hij is werkelijk de Zoon van God.' Mensen die niets van Hem willen weten. 'Hoe kan het toch, Jezus de Zoon van God. Uit Nazareth... Onmogelijk.' Ook zijn er de twijfelaars. 'Is Hij het wel of is Hij het niet?'

Op de sabbat is de Heere Jezus in Nazareth en gaat Hij naar de synagoge. Een gebouw als de kerk bij ons. De Heere gaat altijd op de sabbat naar de synagoge. Een goede gewoonte. Hij is binnen en de mensen die Hem zijn gevolgd ook *en jij in gedachten...* Zie je de Heere. Hij neemt een boekrol in de hand. Het is de boekrol van Jesaja. Hij rolt hem uit en leest voor wat er staat. Jesaja 61. Goed luisteren. 'De Geest van de Heere is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd. Hij heeft Mij gezonden. God de Vader heeft Hem gezonden om de armen het evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart.' Misschien vraag je je af wat dat allemaal betekent. Wat leest de Heere Jezus daar? *In de kerk maken we dat ook weleens mee dat we ons*

afvragen wat het betekent. Moeilijk. Fijn dat er dominees zijn, vaders en moeders of meesters en jufs die de Bijbel proberen uit te leggen. Ben jij daar ook blij om? Nog een keer... 'De Geest van de Heere is op Mij.' Je weet het misschien nog wel... De Heilige Geest is bij de doop in de Jordaan op Hem gekomen. Het was zichtbaar in een duif... De Heilige Geest is bij de Heere Jezus, in Hem en Die geeft Hem kracht.

God heeft Hem gezalfd. Niet met een kruik of een hoorn olie. Nee, Hij de Messias, de Gezalfdde, Christus, is gezalfd met de Heilige Geest Zelf. *En verder... Jesaja zegt - en dat leest de Heere Jezus voor uit de boekrol - dat de Heere is gekomen om aan arme mensen het evangelie te vertellen. Arme mensen die God niet kennen, mogen van Hem horen dat ze gered kunnen worden. Jesaja zegt ook dat Hij is gekomen om mensen - ook kinderen - met een gebroken hart, een hart vol verdriet en pijn, een hart vol zonden, een hart dat stuk is, te helpen. Te genezen, beter te maken en te redden. Hoe zal ik het zeggen? Met welke woorden kan ik dit duidelijk maken? Jezus leest het voor uit de boekrol. Zullen de mensen het begrijpen. Zullen ze het gehoord hebben? Hij is gekomen om te bekeren. Te vernieuwen... Een nieuw hart te geven. Een hart vol te maken van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Zo is Hij de Zaligmaker. Wonderlijke woorden uit Jesaja. Bijzonder dat Jezus de woorden Die over Hem gaan hier in Nazareth in de synagoge voorleest.*

Hij is nog niet uitgelezen. 'Om de gevangenen te preken loslating en de blinden het gezicht, om de verslagenen heen te zenden in vrijheid. Om te preken het aangename jaar van de Heere.' Het is stil in de synagoge. *Over Wie gaat het in dit gedeelte van Jesaja? De Heere Jezus stopt met lezen. Hi rolt de boekrol weer op. De woorden van de profeet die lang geleden heeft geleefd en geprofeteerd, hebben geklonken. De mensen in de synagoge hebben het gehoord. Het zal toch niet de eerste keer zijn? Heb jij goed geluisterd? Het ging over gevangenen die vrij komen. Over blinden die weer kunnen zien. Over verslagen mensen die weer vrij kunnen gaan. Het ging over het aangename jaar van de Heere. Over de toekomst van de Messias. Het jubeljaar. Aangenaam? Fijn. Goed. Heerlijk. Wat vind jij aangenaam? Als blinden weer kunnen zien, is dat bijzonder. Als een gevangene weer vrij is, is dat aangenaam. Er zijn mensen die God niet zien, niet in Hem geloven. Als zij Hem leren kennen en zien, dan is dat een geweldig wonder. Er zijn mensen die in de boeien zitten van de duivel. Als God hen verlost en vrij maakt, dan is dat bijzonder. Geweldig. Aangenaam. Aangenaam jaar. Gelukkig jaar. Jubeljaar. Het jaar van de bevrijding. Het jaar van het grote wonder. Als Jezus er is, is het goed. Een blinde kan weer zien, een arme ontvangt wat hij nodig heeft, een*

kreupele kan weer lopen. Zo is Jezus. Hij is gekomen om te dienen, om te helpen. Ben je bezorgd? Heb je verdriet? Is het moeilijk? Hij helpt. Hij maakt vrij, vrij van de schuld, los van de duivel. *Daar moet je even stil over nadenken.*

De dienaar in de synagoge krijgt de boekrol weer terug en de Heere gaat naar zijn plaats. Hij gaat zitten. De mensen volgen Hem met hun ogen. *Wat gaat Hij doen? Stil wachten we af. In onze kerk wacht de dominee ook wel eens even en dan wordt het muisstil...*

Dan hoor ik Hem zeggen: 'Heden, vandaag, is deze Schrift - wat Ik heb gelezen - in Uw oren vervuld.' Wat Jesaja heeft geprofeteerd, wat Ik heb gelezen, is waarheid. Het is zo! Hier sta Ik. Het ging over Mij. 'Ik ben het, Die met u spreekt.' Hier ben Ik uw Verlosser. De mensen zien de Heere Jezus en ze horen wat Hij zegt. Wat een geweldige boodschap. Wat een blijde boodschap, evangelie... En de mensen in de synagoge? Ze zijn verrast. Ze geven Hem getuigenis. Ze laten hun verwondering horen. 'Hij is een groot Leraar', zeggen ze. Zijn woorden zijn aangenaam in hun oren. Fijn om te horen dat Jezus is gekomen om te redden. De mensen in de synagoge van Nazareth zijn wel verwonderd, maar hebben zij een Redder nodig? Ze zeggen tegen elkaar: 'Is dit niet de Zoon van Jozef, de Zoon van de timmerman?' Ze weten het wel. Hij is de Zoon van Jozef. Ze schudden hun hoofd. De stemming slaat ineens om. Vreselijk vinden ze het. Hoe durft Hij? Ze ziet de boosheid op hun gezichten. Vijandschap. Ze moeten zich beheersen. Ze zeggen tegen elkaar: 'Hoe durft Hij Zich de Messias te noemen?' *Hoe zou jij reageren? Als je daar in Nazareth had gewoond en je kende Jezus en Zijn familie? Zou je ook denken: Hoe durft Hij...? Wat betekent de Heere Jezus voor jou? Is Hij voor ons alles of bewaren we Hem voor het laatst, als het echt niet meer lukt? In Nazareth dachten de mensen een streepje voor te hebben. Jezus kwam uit hun midden en Hij zal de grootste wonderen wel in Nazareth doen. Nee, ze begrijpen het niet... Zij zijn niet arm en ze hebben Hem als Redder ook niet nodig.*

De Heere heeft nog meer te zeggen. Hij weet wat de mensen denken. Ja, hun gedachten zijn bij Hem bekend. Hij zegt: 'U zult wel denken: Medicijnmeester genees Uzelf!' Ja, Wie is de Zoon van Jozef eigenlijk? *Kan Hij zomaar zeggen dat de woorden van Jesaja nu werkelijkheid zijn geworden? Mag dat? Wie zegt dat het zo is? Hij moet nu eerst in zijn vaderstad maar eens laten zien dat de wonderen die in Kapernaüm zijn gebeurd ook hier in Nazareth gebeuren. Laat Hij Zich maar bewijzen. Je kunt het allemaal wel mooi zeggen, maar ze willen het zien. Twijfelen de mensen nu? Ja.*

De Heere Jezus begrijpt het. Niet hun ongelof, maar wel hoe ze denken. Hij zegt dat een profeet in zijn eigen vaderland niet wordt geëerd. Nee, de mensen zullen Hem niet waarderen. Niet accepteren. Nee, Hij is niet hun Redder, niet hun Verlosser of Messias. Nee, ze weten Wie Hij is. Hij is de Zoon van Jozef. Ze geloven niet in Hem. Moet Hij dan maar stoppen met vertellen? Moet Hij dan het evangelie maar voor Zichzelf houden? Nee, dat kan Hij niet. Hij wil dat alle mensen het horen.

Luister. 'Maar Ik zeg u... in de dagen van Elia waren er veel weduwen in het land. En drie jaar en zes maanden heeft het toen niet geregend. Er kwam een grote hongersnood. En Elia werd gestuurd naar de weduwe Sarepta Sidonis.' Hoort u... Hij ging niet naar zijn eigen volk. *Wat bedoelt de Heere Jezus daarmee?*

Hij zegt: 'Er waren veel melaatsen in het land in de tijd van Elisa. En één van hen werd genezen. Naam de Syriër.' Een buitenlander. *Weet je wat Hij daarmee wil zeggen?* God ging Zijn eigen volk voorbij en zorgde voor heidenen. Waarom? Omdat Zijn eigen volk Hem niet nodig had. Ze geloofden niet in Hem. Allen die Hem nodig hebben, helpt Hij. In Nazareth hebben ze Hem niet nodig. In de synagoge worden de mensen boos. Nijdig. Wat denkt Hij wel? Ze nemen het niet. Wie denkt Hij wel dat Hij is... Hoe durft Hij? Zal Hij hen vertellen dat de heidenen voor de Joden gaan? Dat het evangelie ook voor de heidenen is? Zal Hij hen duidelijk maken dat heidenen worden verkozen boven Joden? Ze nemen het niet. 'Weg met Hem!'

Het wordt spannend in de synagoge. De spanning is te snijden. De mensen staan op, pakken de Heere Jezus beet en duwen Hem naar buiten. *Als ik daar bij had gestaan, wat had ik dan gedacht en gedaan? Ik weet het niet. Het is afschuwelijk. De volgelingen van de Heere Jezus zijn tegen Hem. Wie had dat gedacht?* Weg met Hem.' Nog verder... buiten de stad. Ze duwen Hem voor zich uit. De berg op. Naar de top. *Zijn dat de mensen die naar de synagoge kwamen om Hem te horen? Ze zullen Hem naar beneden gooien. Wie denkt Hij wel dat Hij is? Je ziet de nijd op de gezichten van de mensen. Wil Hij zeggen dat de heidenen, slechtere mensen zijn er niet, door God worden opgezocht en gered? Onmogelijk, vinden ze. Zij zijn het volk van God. Zij hebben recht op genezing, op redding. Het evangelie is voor hen en niet voor heidenen.*

Terwijl ze duwend en trekkend Nazareth verlaten, de top van de berg bereiken, verdwijnt de Heere Jezus tussen de menigte. Kijk, Hij loopt gewoon tussen hen door. *Is er dan niemand die Hem ziet gaan of tegen probeert te houden? Is dat geen wonder?* Hij gaat weg... *Hoor je dat? Hij gaat weg! De mensen willen Hem niet. Ze hebben Hem niet nodig. Nu, dan gaat Hij Zelf weg. Verdrietig. Zeker. Hij wil er voor de mensen zijn. Ook voor de inwoners van Nazareth. Maar ze hebben Hem*

veracht. Ze kunnen wel zonder Hem, denken ze. En wij? Pas op... We zijn gewaarschuwd. Hij gaat weg. De menigte blijft achter. Eenzaam. Zonder God en zonder Heere. En wat moeten we nu zonder Hem? De Heere gaat naar het noorden, naar Kapernaüm. Ook een stad in Galilea. Zouden we Hem ook niet volgen? Op de sabbatdagen gaat Hij naar de synagoge. Hij leert daar... leest en preekt... In Nazareth hebben ze Hem veracht. Weggestuurd. In Kapernaüm komt Hij met Zijn boodschap, het evangelie. Daar is Hij voor gekomen. Hij kan en wil Zaligmaker zijn, Redder van Zijn volk, van Joden en heidenen. Laten we naar Hem luisteren.

AFSLUITING

Nog even dit... Je bent in gedachten meegelopen, met de groep mensen achter de Heere Jezus aan. Samen de synagoge in. Samen geluisterd. Samen naar buiten, de berg op... *Wat is je opgevallen? Wat heb je gehoord? Wat heb je gezien? Ben jij een volgeling van Hem?* Hij ging weg uit Nazareth en ging naar Kapernaüm. Volgen we Hem, omdat we Hem nodig hebben? Hij wil Zaligmaker zijn voor vijanden.

VERWERKING

- Beschrijf eens wat je allemaal gezien hebt. Je kunt het ook tekenen.
- De Heere Jezus geacht en veracht. Wat is het verschil? Iemand die Hem verwacht, heeft Hem nodig en acht Hem hoog (geeft Hem eer).
- Er zijn kinderen die andere mensen verachten. Hoe kun je dat zien? Merken? Horen? (Denk aan buitenlanders, daklozen, kinderen op school die niet mee kunnen komen.)
- Zou het geloven in die tijd gemakkelijker zijn geweest? De Heere Jezus was er Zelf bij en je kon Hem zien en aanraken. Kijk eens wat de mensen van Hem vinden. Is dat anders als je het vergeelijkt met nu?
- Weet jij wat een jubeljaar is? Heb je misschien een boek waarin kinderen het kunnen opzoeken? Laat ze het dan vertellen aan de groep.
- De sabbat (onze zondag) is een rustdag en wijst ons op de eeuwige rust. Wat betekent dat?
- Blind zijn. Na genezing weer kunnen zien. Fijn en toch... Begrijp je die blinde man die zei dat hij het fijn vond om weer te kunnen zien, maar... Hij zag nu ook alle verkeerde dingen en minder fijne dingen. Hij vond het moeilijk. Soms zag hij dingen als een verzoeking.
- Kijk eens in de krant. Neem alle foto's en artikelen mee die niet bij het Koninkrijk van God horen. Maak een collage.
- Hem echt nodig hebben betekent dat we Hem niet alleen zien/gebruiken als EHBO. Eerste hulp bij ongelukken. Een ziekte, een ongeluk, iets wat tegen zit en dan vragen of Hij helpen wil. Echt nodig hebben betekent...